

вч 13.03.2020

№ 1032/6/99-02-05-04-01-06/1712

Податкова консультація

Державна податкова служба України розглянула лист
ФОП

щодо надання податкової консультації про видачу розрахункового документу (касового чеку) при застосуванні реєстратора розрахункових операцій (далі – РРО) у разі реалізації товарів медичного призначення із застосуванням Інтернет-еквайрингу «Приват 24», і в порядку статті 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) повідомляє.

Правовідносини у цій сфері регулюються Кодексом та Законом України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон № 265).

Законом № 265 визначено правові засади застосування РРО у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг. Дія його поширюється на усіх суб'єктів господарювання, їх господарські одиниці та представників (уповноважених осіб) суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції у готівковій та/або безготівковій формі.

Встановлення норм щодо незастосування РРО у інших законах, крім Кодексу, не допускається.

Відповідно до статті 2 Закону № 265 розрахункова операція – це приймання від покупця готівкових коштів, платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо за місцем реалізації товарів (послуг), видача готівкових коштів за повернутий покупцем товар (ненадану послугу), а у разі застосування банківської платіжної картки – оформлення відповідного розрахункового документа щодо оплати в безготівковій формі товару (послуги) банком

покупця або, у разі повернення товару (відмови від послуги), оформлення розрахункових документів щодо перерахування коштів у банк покупця.

Місце проведення розрахунків – це місце, де здійснюються розрахунки із покупцем за продані товари (надані послуги) та зберігаються отримані за реалізовані товари (надані послуги) готівкові кошти, а також місце отримання покупцем попередньо оплачених товарів (послуг) із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо.

Згідно з пунктом 2 статті 3 Закону № 265 суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції у готівковій або безготівковій формі, зобов'язані видавати особі, яка отримує або повертає товар, отримує послугу або відмовляється від неї, включаючи ті, замовлення або оплата яких здійснюється з використанням мережі Інтернет, при отриманні товарів (послуг) в обов'язковому порядку розрахунковий документ встановленої форми на повну суму проведеної операції.

Разом з тим, п. 1 ст. 9 Закону № 265 визначено, що РРО та розрахункові книжки не застосовуються при здійсненні торгівлі продукцією власного виробництва (крім технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення) підприємствами, установами і організаціями усіх форм власності, крім підприємств торгівлі та громадського харчування, у разі проведення розрахунків у касах цих підприємств, установ і організацій з оформленням прибуткових і видаткових касових ордерів та видачею відповідних квитанцій, підписаних уповноваженою особою відповідного суб'єкта господарювання.

Враховуючи зазначене, Ви як платник єдиного податку при здійсненні реалізації лікарських засобів та виробів медичного призначення та проведенні розрахункових операцій у готівковій або безготівковій формі, у тому числі і через Інтернет-еквайринг «Приват 24», зобов'язані обов'язково застосовувати РРО.

Закон України від 03 вересня 2015 року № 675-VIII «Про електронну комерцію» (далі – Закон № 675) визначає засади діяльності у сфері електронної комерції, встановлює порядок вчинення електронних правочинів із застосуванням інформаційно-телекомунікаційних систем та визначає права і обов'язки учасників відносин у сфері електронної комерції.

Підпунктом 14 п. 1 ст. 3 Закону № 675 встановлено, що реалізація товару дистанційним способом – укладення електронного договору на підставі ознайомлення покупця з описом товару, наданим продавцем у порядку, визначеному Законом № 675, шляхом забезпечення доступу до каталогів, проспектів, буклетів, фотографій тощо з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, телевізійним, поштовим, радіозв'язком або в інший спосіб, що виключає можливість безпосереднього ознайомлення покупця з товаром або із зразками товару під час укладення такого договору.

Відповідно до абзацу другого п. 1 ст. 13 Закону № 675 розрахунки у сфері електронної комерції можуть здійснюватися, зокрема шляхом переказу коштів

або оплати готівкою з дотриманням вимог законодавства щодо оформлення готівкових та безготівкових розрахунків, а також в інший спосіб, передбачений законодавством України.

Разом з тим, продавець, оператор платіжної системи або інша особа, яка отримала оплату за товар, роботу, послугу відповідно до умов електронного договору, повинні надати покупцеві (замовнику, споживачу) електронний документ, квитанцію, товарний чи касовий чек, квиток, талон або інший документ, що підтверджує факт отримання коштів, із зазначенням дати здійснення розрахунку (п. 3 ст. 13 Закону № 675).

Розділом VII Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 05.11.2014 № 705, встановлено, що документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів та інші документи, що застосовуються в платіжних системах для платіжних операцій з використанням електронних платіжних засобів, можуть бути в паперовій та/або електронній формі.

Під час здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів у сфері електронної комерції та системах дистанційного обслуговування дозволяється формування в електронній формі документа за операцією з використанням електронного платіжного засобу за умови доставки його користувачу.

Документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів мають статус первинного документа та можуть бути використані під час урегулювання спірних питань.

Враховуючи викладене вище, при здійсненні розрахунків за товари суб'єкти господарювання зобов'язані відповідно до Закону № 265 застосовувати РРО, у тому числі у разі здійснення безготівкових розрахунків за допомогою платіжних карт або Інтернет-еквайрингу (наприклад – «Приват 24» із використанням мережі Інтернет. При цьому розрахункові документи при продажу товарів (послуг) через мережу Інтернет видаються у випадку їх безпосереднього надання споживачу під час передачі йому товару чи надання послуг.

Тобто, у наведених у Вашому листі випадках суб'єкт господарювання зобов'язаний, у разі надходження оплати сформувавши замовлення споживачеві та додати до нього роздрукований розрахунковий документ (касовий чек), де вказано форму оплати «БЕЗГОТІВКА». Розрахунковий документ роздруковується на РРО у робочі години у магазині роздрібного продажу товарів медичного призначення. Тобто, суб'єкт господарювання не зобов'язаний забирати РРО з господарської одиниці (магазину), де він зареєстрований.

Водночас, у разі здійснення розрахунків за реалізовані товари (надані послуги) в безготівковій формі шляхом перерахування коштів з поточного рахунку на поточний рахунок або внесення коштів до банку для подальшого їх

перерахування на поточні рахунки (без використання банківських платіжних карток), РРО не застосовується.

Отже, РРО застосовується суб'єктом господарювання безпосередньо при відправленні замовлення споживачеві та підтвердженні сплати за товар (послугу) через мережу Інтернет у безготівковій формі. У касовому чеку зазначається форма оплати за товар (послугу) наприклад «БЕЗГОТІВКА», «ПЕРЕДОПЛАТА», тощо. РРО, який застосовується для проведення розрахунків за надані товари (послуги), може бути зареєстрований на адресу магазину (офісу), що формує замовлення та відвантажує товар.

Статтею 292 Кодексу визначено, що для фізичної особи - підприємця - платника єдиного податку доходом є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній пунктом 293.3 цієї статті (до суми доходу за звітний період включається сума кредиторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності, та вартість безоплатно отриманих протягом звітного періоду товарів (робіт, послуг).

Разом з цим, платники єдиного податку першої - третьої груп (фізичні особи - підприємці), які не є платниками податку на додану вартість, ведуть книгу обліку доходів (далі Книга) за формою та в Порядку встановленого наказом Міністерства фінансів України № 579 від 19.06.2015 (далі – Порядок) шляхом щоденного, за підсумками робочого дня, відображення отриманих доходів (п.п.296.1.1 п.296.1 ст. 296 Кодексу).

При цьому, відповідно до пункту 5 та пункту 6 Порядку, записи у Книзі виконуються за підсумками робочого дня, протягом якого отримано дохід, зокрема про кошти які надійшли на поточний рахунок платника податку та/або які отримано готівкою (окремо в готівковій та безготівковій формі).

Враховуючи вищенаведене, у разі отримання доходу у готівковій та безготівковій формі, запис у Книзі здійснюється окремими рядками за підсумками робочого дня, протягом якого отримано дохід, а датою отримання доходу вважається дата зарахування коштів на розрахунковий рахунок фізичної особи - підприємця або отримання готівки в касу.

У відповідності до п. 52.2 ст. 52 Кодексу податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.